

'2024 rüzgar enerjisinde seferberlik yılı olacak'

TÜREB tarafından düzenlenen toplantıda konuşan TÜREB Başkanı İbrahim Erden; "2023 yılında Türkiye rüzgar enerjisi sektörünün yakın ve orta vade geleceği adına son derece olumlu gelişmeler oldu. Türkiye rüzgar kurulu gücünün 2035 yılında 29 bin 600 MW'a çıkarılması hedefleniyor. 2024 yılı rüzgar açısından 'izinler, finansman ve rüzgar sanayisinin sürdürülebilir büyümesi' alanlarında 'seferberlik yılı' olacak" dedi. s3

GREEN

POWER

Yenilenebilir Enerji Piyasasının Gazetesi

Yıl: 14

Sayı: 287

www.petroturk.com

ENERJİ VERİMLİLİĞİNDE

20

MİLYAR DOLAR

YATIRIM HEDEFİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar

7 ana başlıktan oluşan planda sanayi, enerji, ulaştırma, tarım, start-up ve dijitalleşme, bina ve hizmetler ile inşaat sektörleri ön plana çıktı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nı yayınladı. Strateji planında, 2024-2030 döneminde 20 milyar dolarlık yatırımla toplamda 37.1 MTEP (milyon ton petrol eşdeğeri) birincil enerji tasarrufu sağlanması hedefi ortaya konuluyor.

'Hedefimiz, 30 yılda net sıfır emisyonlu bir ülke olmak'

IICEC tarafından düzenlenen etkinlikte konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar: "Enerji verimliliği, enerji dönüşümünün merkezinde yer alan bir konu. 2030 yılına kadar toplam 100 milyon ton emisyon azaltımı hedefliyoruz. Türkiye'nin 2022 yılında enerjide dışa bağımlılığı yüzde 67,8'e düştü. Hedefimiz, önümüzdeki 30 yıl içerisinde dışa bağımlılıktan kurtulmak ve net sıfır emisyonlu bir ülke haline gelmek" ifadelerini kullandı. s6

BAYRAKTAR: 'YENİ BİR ENERJİ VERİMLİLİĞİ HAREKETİ BAŞLATIYORUZ'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar 'Türkiye'nin 2030 Enerji Verimliliği Stratejisi ve Eylem Planı Lansman'ında yaptığı konuşmada; "Ülkemizin 2053 Net Sıfır İklim Hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir enerji politikası gereği enerjide arz güvenliğini güçlendirmek ve dışa bağımlılığı azaltmak için yeni bir enerji verimliliği hareketi başlatıyoruz. Enerji planlamamızda enerji verimliliğini temel öncelik alanımız olarak belirledik" dedi. s4

ENERJİ VERİMLİLİĞİNİ TEŞVİK EDECEK YATIRIMLAR DESTEKLENECEK

2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nda yer alan stratejik amaçlar uyarınca; yeşil dönüşümü ve enerji verimliliğini teşvik edecek yatırımlar ile yenilikçi finansman araçları desteklenecek, binalarda enerji verimliliği için kamunun öncülük yapacağı iyileştirme programı yürütülecek. Planda 10 stratejik amaç, 7 ana başlık ve 23 hedef belirlendi. s5

Muğla - Paşalılar Petrol

Ankara - Kadem Petrol

İzmir - As Mira Petrol

İzmir - Uludağ Kardeşler Petrol

İzmir - Yaman Petrol

Antalya - Kestel Yüceller Petrol

İzmir - Genceroğlu Petrol

Aydın - Jappa Petrol

Antalya - Ali Şahin Petrol

Denizli - Özkanlar Petrol

Tam 10

Akaryakıt İstasyonu

Artık **Solarçatı** ile

Kendi Elektrikliğini

Üretiyor

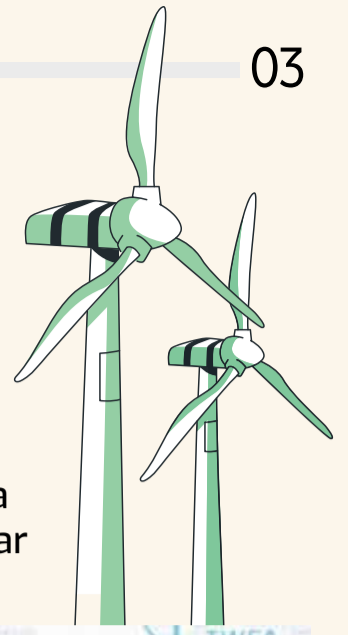
rmistanbul.com

solarcati.com

'2024 rüzgar enerjisinde seferberlik yılı olacak'

TÜREB tarafından düzenlenen 2023 yıl sonu değerlendirme ve 2024 öngörüler toplantısında konuşan TÜREB Başkanı İbrahim Erden, 2024'ün rüzgar açısından 'izinler, finansman ve rüzgar sanayisinin sürdürülebilir büyümesi' alanlarında 'seferberlik yılı' olacağını söyledi.

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB), 2023 yıl sonu değerlendirme ve 2024 öngörüler toplantısını Four Seasons

Otel Bosphorus'ta gerçekleştirdi. "Küresel Ekonomik ve Jeopolitik Gelişmelerin Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Enerji Politikalarımıza Etkileri" başlığıyla gerçekleştirilen toplantıda TÜREB'in 2023 faaliyetleri TÜREB Başkanı İbrahim Erden tarafından aktarıldı. IICEC Direktörü Bora Şekip Güray'ın moderatörlüğünde yapılan oturuma Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Daimi Temsilcisi Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay video aracılığıyla, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Dr. Öztürk Selvitop, Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çok Taraflı Ulaştırma Genel Müdür Yardımcısı Burak Rende ve TÜREB Başkanı İbrahim Erden ise fiziki olarak katıldı.

TÜREB üyesi şirketlerin üst düzey temsilcileriyle basın mensuplarının katıldığı toplantıda konuşan TÜREB Başkanı İbrahim Erden, hem Türkiye hem de dünya için oldukça zorlu geçen 2023 yılının, şebekeye kazandırılan yeni rüzgar kurulu gücü açısından istenileni veremese de Türkiye rüzgar enerjisi sektörünün yakın ve orta vade geleceği adına son derece olumlu gelişmelerle dolu olduğunu belirtti. 2023 yılı Ocak ayında açıklanan Ulusal Enerji Planı ve Hidrojen Yol Haritası'nın rüzgar da dahil olmak üzere Türkiye'nin yenilenebilir enerjideki hedeflerini açıkça ortaya koyduğunu söyleyen İbrahim Erden, plana göre Türkiye rüzgar kurulu gücünün 2035 yılında 29 bin 600 MW'a çıkarılmasının hedeflendiğini ve deniz üstü rüzgar enerjisi alanında da Türkiye'nin ilk resmi hedeflerine bu planda yer verildiğini hatırlattı.

"DENİZ ÜSTÜ RÜZGARLA İLGİLİ ÇALIŞMALARIMIZI ARTIRDIK"

"Sanayi Yılı" olarak ilan ettiğimiz 2022'nin ardından 'Yatırım Yılı' olarak adlandırdığımız 2023'te de sektörde daha fazla ve daha hızlı yatırım yapılmasını sağlayacak faaliyetlere

TÜREB
TWEA
TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ
TURKISH WIND ENERGY ASSOCIATION

yoğunlaştık. 2024 ise rüzgarda izinler, finansman ve rüzgar sanayisinin sürdürülebilir

büyümesi' alanlarında seferberlik yılı olacak" diyen Erden şunları kaydetti: "Cumhuriyetimizin 100. Yılı, Rüzgarın Yüz Yılı" mottosuyla çalıştık. Ayrıca rüzgarın 'stratejik sektör' olarak ilan edilmesi konusunda girişimlerimiz oldu. Kuruluş misyonumuz çerçevesinde ve yatırım ortamı iyileştirme hedefleri doğrultusunda özellikle Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sanayi ve Ticaret, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile yakından çalıştık. Sektör bilgilendirme ve paydaş toplantılarına ağırlık verdik. Yurt dışında WindEnergy Hamburg ve WindEurope Kopenhag etkinliklerinde ülkemizi geniş heyetlerle temsil ederek verimli temaslarda bulduk. WindEurope 2026 etkinliğini ülkemize taşımak adına ilgili kamu kuruluşlarımızın da büyük desteğiyle yoğun gayretlerimiz oldu ve İstanbul, Madrid'le birlikte son ikiye kalmasına karşın olumlu sonuç alınsak da ilerleyen yıllarda bu etkinliği ve diğer WindEurope etkinliklerini Türkiye'ye taşımak adına çalışmaya devam edeceğiz. Deniz üstü rüzgarla ilgili çalışmalarımızı artırdık ve bu çerçevede Shura Enerji Dönüşümü Merkezi ile iş birliği yaparak hazırladığımız 'Deniz Üstü Rüzgar Enerjisi İhaleleri: Küresel Eğilimler ve Türkiye için Öneriler Raporumuzu' yayınladık. Rüzgar enerjisi sektörü için bir hub olmasını ümit ettiğimiz İzmir Çandarlı Limanı ile ilgili çalışmaları yoğunlaştırdık. Bunun yanı sıra sivil bir inisiyatifle ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızla iş birliği içerisinde geliştirdiğimiz 'Taşeli Yenilenebilir Kaynak Alanı Projesi' gibi bölgesel enerji projelerini öncelikle değerli kamu yöneticilerimiz ve ilgili sektör paydaşlarımızın bilgilerine sunduk. İzin, imar ve arazi edinim ve tahsis süreçleri; rekabetçi finansman ve finansmana erişim ve rüzgar sanayisinin verimli ve sürdürülebilir gelişimi alanlarında kamu ve özel sektör paydaşlarımızla sürekli ve yoğun şekilde çalışmalar yürüttük. AB Komisyonu, Avrupa Kültür Vakfı,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi ulusal ve uluslararası kurumların çağrılarına 5 ayrı proje başvurusu ile karşılık verdik. Bu başvurularımızdan AB Komisyonu IPA-III projemiz onaylandı. Ek olarak Çandarlı Limanı ile ilgili çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve Sanayi Bakanlığı'na yaptığımız 'İzmir Sanayi Kümelenmesi' proje başvurumuzu da çok önemsiyoruz."

"YENİLENEBİLİR ENERJİNİN ROLÜ GİDEREK ARTIYOR"

Toplantı kapsamında yapılan "Küresel Ekonomik ve Jeopolitik Gelişmelerin Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Enerji Politikalarımıza Etkileri" başlıklı oturuma video bağlantısı aracılığıyla katılan Türkiye'nin Avrupa Birliği Nezdindeki Daimi Temsilcisi ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Kemal Bozay, Türkiye'nin etrafındaki savaşlara rağmen böyle bir coğrafyada rüzgar enerjisinin konuşulabiliyor olmasının Türkiye'nin gücü ve istikrarının bir göstergesi olduğunu söyledi. "Yenilenebilir enerjinin rolünün giderek arttığına değinen ve "Rüzgar enerjisinin Türkiye'nin siyasi ve ekonomik geleceğinde belirleyici unsurlardan biri olacağına yürekten inanıyorum" diyen Bozay, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin enerji düzenlemelerine katkısı bu kadar yüksekken rüzgar da dahil olmak üzere ortaya çıkacak yeni şebekelerin neler olabileceğini konuşmak istediklerini kaydetti. "AB'nin buradaki çıkarlarını görüp anlamlı bir diyalog başlatması gerekiyor. Romanya, Bulgaristan gibi ülkelerle neler yapılabileceğine ve Karadeniz'den offshore rüzgarda nasıl faydalanabileceğimize de bakıyoruz. TÜREB'in bundan sonraki dönemde Orta Asya, Orta Doğu, Kafkasya ve Afrika ülkeleriyle rüzgarda iş birliği sürecine gireceğine de inanıyorum" diyen Mehmet Kemal Bozay, çevre konusundaki duyarlılığın da altını çizdi.

"KAYNAK ÇEŞİTLİLİĞİ VE FARKLI KAYNAKLARDAN FİNANSMAN SAĞLAMAYI HEDEFLİYORUZ"

Oturumun bir diğer konuşmacısı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Dr. Öztürk Selvitop da 2024'te Amerika ve AB ülkelerinde yapılacak seçim sonuçlarının yenilenebilir enerji politikalarını şekillendireceğini belirterek kaynak çeşitliliğini ve farklı kaynaklardan finansman sağlamayı hedeflediklerini dile getirdi. "Biz 2011'de yenilenebilir enerji katkı sürecini eklerken çok da eleştiri almamıza rağmen 5 yıllık süreli geçici bir uygulamayla yerli sanayimizi destekledik. Bununla yerli sanayimiz kayda değer bir seviyeye ulaşarak hem Türkiye'nin hem bölgenin enerji arz güvenliğine ve ayrıca istihdamımıza katkı yapmaya devam eder hale geldi" diyen Selvitop, Çin'in enerji dönüşümü imalatındaki yerine de dikkat çekti.

"YENİLENEBİLİR ENERJİ, ENERJİ GÜVENLİĞİMİZİN ANA UNSURU HALİNE GELİYOR"

Son birkaç yıldaki gelişmeler sonrası enerji güvenliği konusundan bahsetme şeklinin değiştiğini dile getiren Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çok Taraflı Ulaştırma Genel Müdür Yardımcısı Burak Rende ise "Öncelikle Çin'deki elektrifikasyon meselesini önemsemek lazım. Bu durum başta kritik mineraller olmak üzere birçok kaynağı gündeme aldı" dedi. Rende, arkasından gelen küresel salgın ve etkileri, son olarak Ukrayna savaşıyla enerji düzleminde yaşanan gelişmelerin hissedilir hale geldiğini belirtti. "AB kendisini bu krizin ortasında buldu" değerlendirmesi yapan ve Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgedeki savaş ve kriz durumlarına değinen Burak Rende, bu duruma Türkiye'yi ana unsur haline getirdiğini söyleyerek "Yenilenebilir enerji bizim enerji güvenliğimizin de ana unsuru haline geliyor. Yenilenebilir enerjinin Türkiye için bir kazanım olacağını ve Türkiye'nin bu alanda ana aktörlerden biri olabileceğini düşünüyoruz. Bu da Türkiye'nin siyasi manadaki gücünü belirleyici nitelikte olacak" dedi.

Oturumun ardından IICEC Direktörü Bora Şekip Güray da IICEC'in hazırladığı 'Türkiye Yeşil Hidrojen Geleceği' raporuyla ilgili özel bir sunum yaptı.

Sibel Acar / Ankara

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar 'Türkiye'nin 2030 Enerji Verimliliği Stratejisi ve Eylem Planı Lansmanı'na katıldı.

8 Ocak tarihinde Enerji Bakanlığı'nda gerçekleşen programda Danimarka Ankara Büyükelçisi Danny Annan'ın yanı sıra çok sayıda kamu ve özel sektör temsilcileri yer aldı.

Enerji dünyasının uzun zamandır, iklim değişikliği tehdidinin, pandeminin, özellikle bölgemizde cereyan eden jeopolitik gelişmelerin ve tedarik zinciri problemlerinin aynı anda meydana geldiği adeta kusursuz bir fırtına durumuyla karşı karşıya olduğunu belirten Bakan Bayraktar, dünyadaki genel ekonomik durgunluğa rağmen yüksek enerji fiyatlı dönemin devam ettiğini aktardı.

"ENERJİ TALEBİNDEKİ ARTIŞ EKONOMİK BÜYÜMENİN ALTINDA GERÇEKLEŞTİ"

Çalışmaların sonuçlarını almaya başladıklarını belirten Bayraktar; "Son 10 yılda Gayri Safi Yurt İçi Hasılamız yüzde 67, nüfusumuz ise yüzde 13 arttı. Ülkemizin büyüyen nüfusu, ekonomisi ve artan refahı ile birlikte enerji tüketimimiz de artıyor. Bu çerçevede son 10 yılda, enerji talebimiz yüzde 34, emisyonlarımız ise yüzde 26 oranında arttı. Yani enerji talebimizdeki artış ekonomik büyümenin altında gerçekleşti, keza emisyonlardaki yükselme de enerji talebimizdeki artışın gerisinde kaldı. Bu tablo bize iki durumu gösteriyor. Birincisi enerji verimliliği uygulamaları ile enerjiyi daha verimli kullanıp bu sayede talep artışını sınırlıyoruz. İkincisi de enerji ihtiyacımızı daha temiz enerji kaynakları ile karşılayarak enerji dönüşümümüzü sağlıyoruz" dedi.

Gerekli enerji dönüşümü ve hedeflerini gerçekleştirme için verimliliğin zorunluluğuna dikkati çeken Bayraktar; "Net sıfır dönüşümünün, arz tarafındaki destekleyicisi ve talep tarafındaki tamamlayıcısı enerji verimliliği uygulamalarıdır. Peki nasıl bir verimlilik hedefliyoruz. Üretimi kısımdan ya da sunulan hizmetin kalitesini düşürmeden, fiziksel konforu ve sosyal refahı olumsuz yönde etkilemeden bir enerji verimliliğinin mümkün olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle önümüzdeki 7 yıllık süreçte arz güvenliğinin sağlanması, sanayicimizin rekabet gücünün artırılması, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve iklim değişikliği etkilerinin en aza indirilmesi için en önemli politika araçlarımızdan birinin enerji verimliliği olacağını belirtmek isterim" ifadesini kullandı.

'Yeni bir enerji verimliliği hareketi başlatıyoruz'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar 'Türkiye'nin 2030 Enerji Verimliliği Stratejisi ve Eylem Planı Lansmanı'nda yaptığı konuşmada; "Ülkemizin 2053 Net Sıfır İklim Hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir enerji politikası gereği enerjide arz güvenliğini güçlendirmek ve dışa bağımlılığı azaltmak için yeni bir enerji verimliliği hareketi başlatıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Bayraktar, Türkiye'nin 2021 ve 2022'de enerji yoğunluğunu dünyada iki yıl üst üste en çok iyileştiren iki ülkeden biri olduğuna dikkati çekerek; "2022'de küresel enerji yoğunluğu iyileşmesi ortalama yüzde 2 olarak gerçekleşirken, ülkemizin enerji yoğunluğu rekor bir gelişim göstererek yüzde 6,2 oranında düştü" değerlendirmesinde bulundu.

"2030'A KADAR 20 MİLYAR DOLARLIK ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMI GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ"

Net sıfır hedefleri doğrultusunda yeni bir sürecin başladığına dikkati çeken Bayraktar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Ülkemizin 2053 Net Sıfır İklim Hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir enerji politikası gereği enerjide arz güvenliğini güçlendirmek ve dışa bağımlılığı azaltmak için yeni bir enerji verimliliği hareketi başlatıyoruz. Bu doğrultuda, elde ettiğimiz kazanımları Türkiye yüzülünde daha ileriye taşımak amacıyla, Türkiye'nin Enerji Verimliliği 2030 Stratejisi ve 2024-2030 yılları arasında uygulanacak olan II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nı uygulamaya başlıyoruz. 2030 Enerji

Verimliliği Strateji Belgesinde 10 stratejik amaç ve 23 hedef belirledik. Belirlenen hedeflere ulaşmak için hazırladığımız Eylem Planımızda sanayi ve teknoloji, bina ve hizmetler, enerji, ulaştırma, tarım, ortak konular, start-up ve dijitalleşme olmak üzere toplam 7 kategoride 61 eylem yer verdik. Eylem planımızın hayata geçirilmesiyle 2030'a kadar enerji tüketimimizi yüzde 16 azaltacak ve 100 milyon ton emisyon azaltımına katkıda bulunacağız. Ortaya koyduğumuz bu hedeflere ulaşmak için kamu ve özel sektör 2030'a kadar 20 milyar dolarlık enerji verimliliği yatırımını gerçekleştireceğiz. Böylece hem enerji verimliliği alanında faaliyet gösteren firmaları destekleyerek yeni iş imkanı oluşturacak hem de bu yatırımlar sayesinde 2040'a kadar 46 milyar dolar değerinde enerji tasarrufu sağlamış olacağız."

'ENERJİ VERİMLİLİĞİ YILLIK 600 MİLYAR DOLARDAN FAZLA YATIRIM ALAN BİR ALAN'

Bu durumun enerji kaynaklarında dışa bağımlı olan ülkelerin, enerji arz güvenliğini tehlikeye attığını anımsatan Bayraktar; "Birçok ülke enerji arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik yeni planlar yapıyor. Avrupa'da Yeşil mutabakat, Amerika'da enflasyonu düşürme yasası gibi merkezinde temiz enerji dönüşümü olan ekonomik programlar devreye alınıyor. Tüm bu yeni politika ve programların ortak alanlarından biri, Enerji verimliliği. Zira tüm dünyada enerji verimliliği yıllık 600 milyar dolardan fazla yatırım alan, yıllık istihdam artışı 1 milyona

ulaşan, enerji krizlerinde ve net sıfır emisyon hedeflerinde çözümün en önemli parçası olarak görülen bir alan. Bizler de ülke olarak tüm kısa orta ve uzun vadeli enerji planlamamızda enerji verimliliğini temel öncelik alanımız olarak belirledik" diye konuştu.

Bu çerçevede 2024-2030 yıllarını kapsayan strateji ve eylem planı hazırladıklarını ifade eden Bayraktar, kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yeni girişimcilerden oluşan geniş bir paydaş katılımı ile yeni bir uygulama aşamasına geçildiğini aktardı.

Enerji verimliliğinde 20 milyar dolarlık yatırım hedefi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yayınlanan 2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'na göre enerji verimliliği artacak, fazla tüketimin önüne geçilecek. Plan 2030 yılına kadar geçerli olacak.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nı yayınladı. Planda 10 stratejik amaç, 7 ana başlık ve 23 hedef belirlendi. Plana göre, enerji yönetim sistemleri kurulacak ve etkinliği artırılacak. Bununla birlikte finansman imkanları geliştirilecek. Enerji verimliliğinin artırılması için farkındalık oluşturulması amaçlanan planda ayrıca, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecek. 7 ana başlıktan oluşan planda sanayi, enerji, ulaştırma, tarım, start-up ve dijitalleşme, bina ve hizmetler ile inşaat sektörleri ön plana çıktı.

2033 YILINA KADAR 30,2 MİLYAR DOLAR TASARRUF SAĞLANACAK

Enerji verimliliği çalışmalarına temel oluşturan ve 2007 yılında yürürlüğe giren Enerji Verimliliği Kanunu ile yeni bir dönüşüm süreci başlatıldı. 2012 yılında Enerji Verimliliği Strateji Belgesi (2012- 2023) yayınlandı ve 2023 yılı enerji verimliliği hedefleri belirlendi. Bu hedeflere ulaşılması amacıyla 2017-2023 yılları arasında kapsayan I. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (I. UEVEP) hazırlandı. 2017-2023 yılları arasında 10,9 milyar ABD Doları yatırım ile kümülatif olarak 23,9 milyon ton eşdeğer petrol (MTEP) enerji tasarrufunun ve 66,6 milyon ton CO² eşdeğer emisyon azaltımının hedeflendiği I. UEVEP'nin etkin bir biçimde uygulamaya geçirilmesi ve uygulama döneminin sağlıklı bir biçimde izlenmesi amacıyla 6 aylık dönemlerde olmak üzere gelişim raporları hazırlandı ve kamuoyu ile paylaşıldı. 2017- 2023 yılları arasındaki dönemde enerji verimliliğine 8,47 milyar ABD Doları yatırım yapıldı ve bu sayede 24,6 MTEP kümülatif enerji tasarrufu sağlandı. Yapılan yatırımlar ve sağlanan tasarruflarla 68,62 milyon ton CO² azaltım (kümülatif) gerçekleştirildi ve 44 bin 880 yeni istihdam sağlandı. I. UEVEP dönemi içinde gerçekleştirilen yatırımların bundan sonra da benzer şekilde tasarruf sağlayacağı öngörüsüyle, 2033 yılına kadarki toplam parasal tasarrufun kümülatif olarak 30,2 milyar ABD Doları olması bekleniyor. Enerji verimliliğinin parasal tasarrufun yanı sıra sağlık ve refah üzerinde etkisi sayısallaştırılmayan faydaları bulunduğu belirtilirken ve enerji verimliliğine yapılan her bir yatırımın 4 kat getirisi olduğu hesaplandığı ifade ediliyor.

ENERJİ YOĞUNLUĞU YÜZDE 7,9 AZALDI

Rapora göre, Enerji Verimliliği Strateji Belgesi (2012-2023) ile ortaya

konulan hedeflerden birisi enerji yoğunluğunun düşürülmesi. Türkiye'nin 2023 yılı enerji yoğunluğunun 2011 yılına göre yüzde 20 düşürülmesi hedefi çerçevesinde gerçekleştirilen enerji verimliliği çalışmaları sonucunda dikkate değer bir mesafe kat edildi. Türkiye'nin gayri safi yurt içi hasılası (GSYİH) 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5,5 artarken birincil enerji arzı yüzde 1,0 azaldı, birincil enerji yoğunluğu yüzde 6,2 ve nihai enerji yoğunluğu yüzde 7,9 oranında iyileşti, diğer bir ifadeyle bir birim katma değer üretmek için

kullanılan enerji miktarı azaldı. Böylece, 2022 yılı itibarıyla Türkiye'nin enerji yoğunluğu 2011 yılına göre yüzde 20,4 oranında azaldı ve Strateji Belgesi'nde öngörülen yüzde 20 azaltım hedefi 2023 yılı gelmeden yakalandı.

ENERJİ YOĞUNLUĞU YÜZDE 42 AZALTILACAK

Strateji planında, Türkiye'nin GSYİH başına tüketilen enerji miktarının (enerji yoğunluğunun) 2000 yılına göre yüzde 42 azaltılması ve

2024-2030 döneminde 20 milyar dolarlık yatırımla toplamda 37.1 MTEP (milyon ton petrol eşdeğeri) birincil enerji tasarrufu sağlanması hedefi ortaya konuluyor. Belgede yer alan stratejik amaçlar uyarınca; yeşil dönüşümü ve enerji verimliliğini teşvik edecek yatırımlar ve yenilikçi finansman araçları desteklenecek, binalarda enerji verimliliği için kamunun öncülük yapacağı iyileştirme programı yürütülecek. 61 eylem ve 265 faaliyete yer verilen eylem planında bulunan maddelerden bazıları şöyle:

- Gayrimenkul ilanlarına yapıların Enerji Kimlik Belgesi (EKB) bilgisinin eklenmesi için gayrimenkul sektörüyle iş birliği yapılacaktır.
- Konutlar için sunulan yatırımların kredisi imkanı gözden geçirilecek ve etkinliği artırılacaktır.
- Binalarda enerji verimliliği konusu mühendislik ve mimarlık fakültelerinin müfredatlarına dahil edilecektir.
- Mevcut doğalgaz hatlarının alternatif gazları (sentetik gazlar, hidrojen vb.) taşımaya uygun hale getirilmesi için mevzuat çalışmaları yürütülecektir.
- Şehir merkezlerinde motorlu araç kullanımına kapalı, bisiklet ve yaya yolları alanları oluşturulacaktır.
- Şehirlerde düşük karbon

- emisyonsuz bölgeler oluşturularak bu bölgelere büyük tonajlı araçların ve otomobillerin girmesini sınırlayan caydırıcı önlemler alınacaktır.
- Aydınlatma direği ünitelerinin şarj istasyonu olarak kullanılabilmesi için teknik şartnamelerde düzenlemeler yapılacaktır.
- Şarj istasyonlarında zaman ve konum bazlı dinamik fiyatlandırma yapılacaktır.
- Araç ve insan yoğunluklarını tespit edebilen yapay zekaya dayalı uygulamaların kullanılması teşvik edilecek ve bu sayede sinyalizasyon sürelerinin ayarlanması için mekanizmalar geliştirilecektir.
- Yüksek yakıt tüketimi veya emisyon değerine sahip araçların daha fazla vergi ödeyeceği bir motorlu taşıt vergi sisteminin geliştirilmesine

yönelik etki analizi çalışması yapılacaktır.

- Piyasaya sürülen tüm araçların CO2 emisyonu bilgilerinin kaydedildiği bir veri tabanı oluşturulacaktır.
- Kamu binalarının mimari, elektrik, otomasyon, mekanik ve iklimlendirme projeleri, bölgesine özgü özellikler ve iklim koşullarına göre hazırlanacaktır.
- Yüksek Hızlı Tren hatlarında yük taşımacılığına yönelik çalışma yapılacaktır.
- Toplu taşıma araçlarının kat ettikleri yolların uzunluğu ve yakıt tüketimleri ile ulaşım talepleri izlenerek yol güzergâhları optimize edilecektir.
- Ulaştırma sektöründe enerji verimliliğini artırmak için 3,7 milyar dolarlık yatırım yapılacaktır.

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) tarafından bu yıl 15'inci düzenlenen Enerji ve İklim Forumu, Sabancı Center'da gerçekleştirildi. "Dünyada Değişen Enerji Jeopolitiği, İklim Krizi ve Türkiye" ana temasıyla organize edilen foruma Bakan Bayraktar'ın yanı sıra Sabancı Üniversitesi Müttevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, Uluslararası Enerji Ajansı İcra Direktörü Fatih Birol, akademisyenler, kamu ve özel sektör temsilcileri katıldı.

"KÖMÜRDEN ÇIKIŞI TAAHHÜT EDEMEDİLER"

Forumda konuşan Bakan Bayraktar, Dubai'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nı (COP 28) işaret ederek "Bütün ülkeler iklim değişikliği ile mücadele için şartlarını zorladı fakat ne kömürden ne de toptan hidrokarbonlardan çıkışı taahhüt edemedi. Büyük oranda arz güvenliği endişeleri, gelişmekte olan ülkelerin kalkınma hedefleri burada bir kez daha ana belirleyici oldu" dedi.

YENİ NÜKLEER DÖNEMİN DOĞUŞU

COP 28'de nükleer enerjinin ön plana çıktığını vurgulayan Bakan Bayraktar, "Yeni bir nükleer dönemin doğuşuna şahitlik ettik. 22 ülke tarafından nükleer enerjide mevcut kurulu gücün 2050 yılına kadar 3 katına çıkarılması konusunda bir girişim başlatıldı ve ortak bir deklarasyon yayımlandı. Ayrıca COP 28'de yenilenebilir enerji kapasitesinin 2022 yılı seviyesine göre 2030 yılına kadar küresel ölçekte 3 katına çıkarılması, yine enerji verimliliği iyileştirmelerinin yıllık yüzde 2'den 2030 yılına kadar yüzde 4'e çıkarılması hedefi açıklandı. Kritik mineraller konusu ile enerji dönüşümü için madenlerin de COP 28 gündemine iyiden iyiye girdiğini gördük" ifadelerini kullandı.

"AKILLI ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNE İNANIYORUZ"

Enerjide dönüşüm için iletim kısıtlarının da önemli bir engel teşkil ettiğini ve dolayısıyla geliştirilmeye muhtaç birçok alan olduğunu söyleyen Bakan Bayraktar, "İşte tam da bu sebeple başarılı bir enerji dönüşümü için Türkiye olarak akıllı bir enerji dönüşümüne inanıyoruz. Yani daha rasyonel, esnek, duyarlı, kapsayıcı ve dijital bir enerji dönüşümü" dedi.

ŞEBEKEYE 10 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM

Bakan Bayraktar, enerjide yeşil dönüşümün olmazsa olmazı olarak elektrik

'Hedefimiz, 30 yılda net sıfır emisyonlu bir ülke olmak'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar: "Türkiye'nin 2022 yılında enerjide dışa bağımlılığı yüzde 67,8'e düştü. Ulusal enerji planı ile hedefimiz, önümüzdeki 30 yıl içerisinde dışa bağımlılıktan kurtarmak ve net sıfır emisyonlu bir ülke haline getirmek" dedi.

şebekelerinin güçlendirilmesini gördüklerini anlatarak "Bu kapsamda, komşularımızla yüksek enterekonneksiyon kapasitesine sahip, yenilenebilir kapasitedeki hızlı artışı kaldırabilecek bir mega iletim sistemi hedefliyoruz. Bu çerçevede 2030 yılına kadar 10 milyar dolar yatırım yapmayı planlıyoruz" diye konuştu.

DIŞA BAĞIMLILIK AZALDI

Enerjide arz güvenliğinin en önemli unsurlarının kaymakta ve teknolojiye yerlilik olduğunu ifade eden Bakan Bayraktar, "İlk kez kamuoyu ile bu toplantı vesilesi ile 2022 yılında dışa bağımlılık oranımızı paylaşmak istiyorum. Geçmiş yıllarda yüzde 70'ler civarında olan dışa bağımlılık oranımız yüzde 67,8'e düştü. Ulusal Enerji Planımız ile hedefimiz, ülkemizi 2053 yılında dışa bağımlılıktan kurtararak net sıfır emisyonlu bir ülke haline getirmek" değerlendirmesini yaptı.

İKİNCİ ENERJİ VERİMLİLİĞİ EYLEM PLANI

Bakan Bayraktar, enerji verimliliğinin, enerji dönüşümünün merkezinde yer alan bir konu olduğunu söyleyerek "Bu kapsamda, 2024-2030 dönemini kapsayacak İkinci Enerji Verimliliği Eylem Planı'nı, Ocak ayında kamuoyu ile paylaşacağız. Söz konusu ikinci plan döneminde toplam 100 milyon ton emisyon azaltımı hedefliyoruz" dedi.

"DÜNYANIN EN DİNAMİK ENERJİ SEKTÖRLERİNDEN BİRİ KONUMUNA ULAŞTIK"

Sabancı Üniversitesi Kurucu Müttevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, yaptığı açılış konuşmasında sözlerine, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı ve IICEC Onursal Başkanı Dr. Fatih Birol'u tebrik ederek başladı ve şunları söyledi: "Sayın Bakanımız, enerji sektörümüzün, son yirmi yıllık, çarpıcı büyüme ve gelişim yolculuğunun başlıca mimarlarından birisi. Ülkemiz, enerji talebinde güçlü gelişim potansiyeline sahip. Avrupa'nın en büyük, dünyanın da en dinamik enerji sektörlerinden biri konumuna ulaştık. Enerjide

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar

son dönemde pek çok alanda Enerji Bakanlığımız ve özel sektör tarafından önemli adımlar atılıyor."

"ENERJİ EKONOMİK BÜYÜMENİN İTİCİ GÜCÜ"

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı ve IICEC Onursal Başkanı Fatih Birol, enerjinin dünyada hükümetlerin, insanların, şirketlerin ajandalarında yukarı çıkmaya başladığına dikkat çekerek, şunları söyledi: "Enerji her zaman önemliydi ama bugün daha da önemli hale gelmeye başladı. Enerji ekonomisinin, ekonomik büyümenin itici gücü. Ülkeler arasındaki ekonomik rekabette enerji fiyatları son derece önemli bir rol oynuyor. Temiz enerji teknolojileri de yine enerji ve jeopolitik olarak iç içe geçmiş durumda. Enerji güvenliği son derece ciddi bir konu. Kritik mineraller petrolde, doğalgazda ve kritik temiz enerji teknolojileri yapmada kullandığımız, lityum, kobalt gibi kritik mineraller de yine son derece önemli bir konu ve jeopolitikayla enerji iç içe geçmiş durumda. En sonda iklim krizi derken enerjiyle iklimi birbirinden ayırmak imkânsız. Çünkü iklim krizine neden olan emisyonların yüzde 80'i enerji sektöründen geliyor.

Petrol talebindeki büyümede bir yavaşlama göreceğiz. Bunun da iki nedeni var. Bir tanesi Çin'deki gelişmeler, ikincisi de elektrikli arabaların çok hızlı bir şekilde büyümesi. Öte yandan bu sene görüyoruz ki, Amerika'da, Brezilya'da çok büyük bir petrol üretim artışı geliyor. Önümüzdeki yıllara baktığımız zaman da eğer petrol ihracatçısı ülkeler çok daha büyük kısata gitmezlerse üretimde, petrol fiyatlarında daha mutedil bir seviye görmek

mümkün. İkincisi doğalgaz ki bizim için ülkemiz için son derece önemli. Doğalgazda Avrupa'nın Rusya'yla ilişkisini bitirmesi, tahmin edilenden daha az hasara yol açtı. Avrupa bu kış eğer çok büyük sürprizler olmaz ise fazla yara bere almadan atlatacak gibi gözüküyor. Bizim için son derece önemli; 2025 yılı itibarıyla 4-5 yıl içerisinde gaz piyasalarına, şimdiye kadar görülmemiş kadar yeni LNG sıvılaştırılmış doğalgaz üretimi gelecek. Birçok ülkede, özellikle iki tanesi, Amerika'da ve Katar'da biten LNG tesisleri, piyasalara ciddi anlamda gaz getirecek. 2025 ile 2028-29, 4-5 yıl içerisinde ilave edilecek yeni LNG kapasitesiyle, şu ana kadar son 30 yıldaki üretimin yüzde 50'si kadar 4 yıl içinde piyasaya gelecek. Gaz piyasalarında şu anda satıcı ülkeler elleri güçlü konumda, alıcılar daha az güçlü konumda, bu tamamıyla yer değiştirecek. Bu sene içerisinde dünyada inşa edilen bütün elektrik santrallerinin yüzde 80'inden fazlası yenilenebilir enerji. Özellikle güneş ama daha sonra da rüzgâr ve diğerleri bunu takip ediyor. Birazcık nükleer var. Yani fosil yakıtların payı kömür ve doğalgazın payı giderek azalıyor. Güneşteki büyüme gerçekten son derece etkileyici bütün dünyada. Yenilenebilir enerji batıdan değil, doğudan geliyor, Çin, Hindistan, Brezilya da bu konuda oldukça hızlı bir şekilde geliyor. Türkiye'de de bu konuda çok güzel adımlar atılıyor.

TÜRKİYE'DE YEŞİL HİDROJENDE GELİŞİM İLE ÇOK YÖNLÜ FIRSATLAR VE 7 IICEC ÖNERİSİ

Konferansta, IICEC Türkiye

Yeşil Hidrojen Geleceği 2023 Raporu'nun lansman sunumunu gerçekleştiren IICEC Direktörü Bora Şekip Güray, şu açıklamalarda bulundu: "IICEC Türkiye Yeşil Hidrojen Geleceği 2023', daha güvenli ve daha temiz enerji geleceğine katkı sağlamak vizyonuyla çalışarak yayımladığımız raporlarımızın dördüncüsü oldu. Yeşil hidrojen kullanımı elektrifikasyon yoluyla karbondan arındırılması güç olan sektörlerde öne çıkacak. Sınırdaki Karbon mekanizmasının önemli bir faktör olacağını değerlendiriyoruz. Yeşil hidrojenle ülke olarak güçlü yönlerimiz, avantajlarımız var. Politika hedefleri ve stratejiler büyüme için zemin oluşturuyor. Güçlü yenilenebilir enerji potansiyelimiz önemli bir avantaj. Ulusal Enerji Planımızla, sektördeki yönelimlerle de birlikte teknolojik gelişim ve yerleşme fırsatları da yeşil hidrojenle ekosistemde büyümeyle birlikte gelişebilecek. 2050'ye doğru bir perspektifle yaptığımız analizlerde Ülkemiz dünyada yeşil hidrojene baz oluşturan elektrolizör kapasitesinde ve yeşil hidrojen üretiminde yüzde 2 civarında bir konuma ulaşacak. Bu yönde büyüme, büyük miktarda elektrik girdisini ve bunun planlanmasını gerektiriyor. Gelecek perspektifi içerisinde özellikle bazı sanayi kollarında ve bazı ulaştırma alanlarında güçlü bir talep potansiyeli görüyoruz. Bu gelecek perspektifinde, fosil yakıt bağımlılığını azaltmak ve sera gazı emisyonunu düşürmek eksenlerinde bakıldığında, karbondan arındırılması zor sektörlerin mevcut yıllık enerji tüketimlerinin iki katı kadar tasarruf sağlayabiliyoruz. Yeşil hidrojen için elektrik üretim tesislerine, elektrolizör tesislerine ve diğer zincirine diğer altyapılara ihtiyaç var. Çalışma, yıllık ortalamada 3,5 milyar dolarlık faydayı 3 milyar dolarlık maliyetle sağlayabileceğimize işaret ediyor. Diğer bir ifadeyle, kümülatif olarak fayda-maliyet çarpanı 1,2'ye ulaşılıyor. 2050'de ise bu değer yıllık bazda 2,4'e çıkıyor. Dolayısıyla, yeşil hidrojenle büyümenin ekonomisi ve rekabetçiliği özellikle orta ve uzun dönemde güçleniyor."

IICEC Önerileri:

IICEC, Türkiye'nin yeşil hidrojen ve ilgili teknolojilerde sahip olduğu avantajları çerçevesinde, enerji güvenliği, temiz enerji dönüşümü, rekabetçilik, yerleşme ve teknoloji-odaklı sanayi gelişimi için çok boyutlu fırsatlar sunan yüksek potansiyelinin değerlendirilmesi için;

1. Üretimde, talepte ve ilgili altyapılarda gelişim perspektifine ilişkin yol haritalarının, öncelikli sektörler ve bölgeler bazında belirlenmesini,
2. Teknik ve düzenleyici altyapıların oluşturulmasını, optimal kaynak kullanımını ve azami güvenliği temin edecek uzun vadeli master planlamaların hazırlanarak hayata geçirilmesini,
3. Değer zincirinde verimli ve öngörülebilir büyüme için piyasa ve destek mekanizmalarının, elektrik, doğal gaz, karbon piyasaları ile etkileşimler ve elektrik arz güvenliği de gözetilerek oluşturulmasını,
4. Elektrolizör, depolama ve yakıt hücresi başta olmak üzere kritik teknolojilerde fırsatların değerlendirilmesini, yerleşme ve imalat kabiliyetlerinin geliştirilmesini,
5. Uluslararası ve bölgesel iş birliklerinin güçlendirilmesini, Avrupa'nın artan talebine yönelik ihracat imkanlarının azami fayda sağlayacak şekilde değerlendirilmesini,
6. Ekosistemin genelinde, rüzgar ve güneş kaynakları ve su kullanımı, kritik mineraller ve tedarik zincirleri gibi alanlarda geniş ölçekte sürdürülebilirlik perspektifinin gözetilmesini,
7. Sürdürülebilir büyümeyi ve rekabetçiliği destekleyecek, nitelikli insan kaynağı ve yetenek havuzunun geliştirilmesini ve güçlü bir girişimcilik ekosisteminin hayata geçirilmesini

DÜNYADA DEĞİŞEN ENERJİ JEOPOLİTİĞİ, İKLİM KRİZİ VE TÜRKİYE

Konferansın sonunda ise, Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Kıvanç

Zaimler'in moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde Zorlu Enerji CEO'su Sinan Ak, ALJ - Toyota Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Ali Haydar Bozkurt, Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çevre Genel Müdürü ve Büyükelçi Ayşe Berris Ekinci, SOCAR Türkiye CEO'su Elchin İbadov, BP Türkiye Ülke Başkanı Tümkan Işıltan ve ING Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi Semra Kuran konuşmacı olarak yer aldı.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İÇİN BAŞARILI OLUNACAĞINA İNANIYORUZ"

Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Kıvanç Zaimler: "Dünya, enerji üzerinde maliyetler, arz güvenliği ve iklim krizi gibi birçok denklemi çözmeye çalışıyor. Sektör paydaşları olarak görüşlerimizi ve çözüm önerilerimizi paylaşmanın önemine inanıyorum. IICEC aracılığıyla bulduğumuz bu önemli platformda ve panelde sözü sektörün değerli yöneticilerine verdik. Enerji dönüşümünde kamu-özel sektör-akademi üçgeni içerisinde işbirlikleri önemli. Enerji dönüşümünün önünde zorluklar olsa da genel olarak sürdürülebilir bir gelecek için insanlık olarak başarılı olunacağına inancımız bulunuyor" dedi.

"YENİLENEBİLİR ENERJİDE ONBİNLERCE MEGAVATLIK POTANSİYEL VAR"

Zorlu Enerji CEO'su Sinan Ak, "Yönümüzü dikkatimizi Çin'e vermemiz gerektiği apaçık ortada. Muazzam bir şekilde hem güneş alanında hem pil sektörü alanında hem de rüzgâr santralleri alanında gelişmeler dudak uçuklatacak seviyeye diyebilirim. Petrol ve doğalgazı kontrol edemiyorlar, uzaklaşmak için ellerinden gelen çabayı göstermişler. Türkiye'nin de benzer bir durumu var. Her ne kadar petrol ve doğalgaz buluyor olsak da bizim için de benzer bir durum var. Türkiye tamamen yerli kaynaklara yönelmiş durumda. Ülke olarak hem kendi üretimimiz hem

de çevre ülkelerdeki üretim için hem de yenilenebilirin gelişmesi için burada bir hedef koymamız gerekir. On binlerce megavatlık potansiyel var."

"OTOMOTİV ENDÜSTRİSİNDE DEVRİM NİTELİĞİNDE BİR DÖNÜŞÜME ŞAHİTLİK YAPIYORUZ"

ALJ - Toyota Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Ali Haydar Bozkurt: "Yaklaşık 100 yıllık otomotiv endüstrisinde devrim niteliğinde bir dönüşüme şahitlik yapıyoruz. İçten yanmalı motorlardan yavaş yavaş uzaklaşıp, elektrifikasyon diye tabir ettiğimiz teknolojilere doğru ilerliyoruz. Tüm dünyada da uzun süredir üzerinde çalışılan ve sadece aracın kendisinin elektrikli araca dönüşmesinin yetmediğini anladığımızda, o zaman karşımıza çok büyük bir fotoğraf çıkıyor. Bu fotoğraf bize diyor ki bu aracı elektrikli yapman yetmiyor. Aracı şarj ettiğin elektriği, enerjiyi aldığın santrali de çevreci yapman gerekiyor. Bu aracın işi bittiğinde geri dönüşümünü de dert etmen gerekiyor. İş sadece otomobil üzerine sınırlamakla da bu işi çözemezsiniz. Fabrikanı da aynı şekilde 360 derece temiz hale getireceksin, lojistiğini de. Yani o aracın içindeki binlerce parçayı üreten tedarikçi de temiz olacak, o parçayı sana taşıyan tırların da temiz olacak. Dolayısıyla bu iş bugünden yarına olmayacak."

"TÜRKİYE ENERJİDE JEOSTRATEJİK BİR KONUMDA"

Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çevre Genel Müdürü ve Büyükelçi Ayşe Berris Ekinci: "Türkiye jeostratejik bir konuma sahip, enerjide de bu konum geçerli. Bu konum çerçevesinde baktığımızda kuzeyde Rusya Ukrayna savaşını görüyoruz, güneyde Ortadoğu'daki gelişmeler var. Diğer taraftan yine 2003 ve akabinde yaşadığı gelişmelerle Irak'ı, ayrıca 10 yılı aşkın süredir devam eden bir savaşla Suriye'yi, enerji bağlamında önemli kaynak ülke olan

İran'a yönelik yaptırımları da göz ardı etmemeliyiz. Türkiye bütün bu veriler ışığında enerji arz güvenliğini sağlamak durumunda kalıyor. Türkiye on yıllardır sürdürdüğü enerji arz güvenliği ve çeşitliliği politikalarında birçok Avrupa ülkesine kıyasla daha iyi baş etme imkanını bulmuştu. LNG'yi portföyüne katmıştı, diğer taraftan değişik ülkelerden tedarik etme olanağı söz konusuydu. 2022 yılında örneğin Türkiye 15 ayrı kaynaktan gaz tedarikinde bulundu, buna LNG kaynakları da dahil. Artı, bir önemli nokta da bu krizle birlikte Türkiye, Avrupa'nın ve özellikle de merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin enerji arz güvenliğinde çok önemli bir rol oynayabileceğini de ortaya koydu. Bu kriz, bir anlamda Türkiye açısından da bir fırsat da yarattı diyebiliriz, geleceğe yönelik olarak."

"ELEKTRİKLİ ARAÇLAR FOSİL YAKITLARA TALEBİ AZALTI"

SOCAR Türkiye CEO'su Elchin İbadov: "Satılan elektrikli araçlar sayısında bugün her 5 araçtan 1 elektrikli, birkaç yıl sonra ise 2'de 1 olacak. Görünen köy kılavuz istemiyor, oraya doğru gidiyoruz. Önemli bir konu, pilin mevcudiyeti, lokasyonu kadar büyüklüğü de önemi. Şu anda göreceli büyük olan ulaşım ve taşıma araçları, tren, gemi, kamyon, bunları elektrikli bir hale getirmek biraz zaman alacak. Diğer tarafta sürdürülebilir yakıtlar. SOCAR olarak sürdürülebilir uçak yakıtının üretilmesi için önemli adımlar attık. Talep sürdürülebilir yakıtlara doğru gidiyor. Maalesef birbirinden kopuk olan rafineri ve petrokimya var, onların başarılı olma şansı önümüzdeki dönemde küçülüyor."

"BELİRSİZLİĞE EN İYİ ADAPTE OLAN BAŞARILI OLACAK"

BP Türkiye Ülke Başkanı Tümkan Işıltan: "Belirsizliğin olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Dolayısıyla bu belirsizliğe en iyi adapte olan kim olursa onlar başarılı olacak. Küresel

ölçeği söylemek için, bizim geleneksel BP enerji genel görünümü raporumuz var. Üç tane senaryomuz var, hızlandırılmış, net sıfır ve yeni momentum. Hızlandırılmış ve net sıfır, dünyanın emisyonları yüzde 95 azaltması için ne yapması gerektiğini anlatıyor. Yeni momentum senaryosu ise, dünyanın şu anda ulaştığı enerji dönüşümü hızını devam ettirirsek 2050 yılında nereye geleceğimizi söylüyoruz. Bunu devam ettirdiğimiz zaman, emisyonlar sadece yüzde 30 inebileceğini gösteriyor. Öte yandan senaryolara baktığımızda ortak dört tane trend görüyoruz. İlki hidrokarbonlar, modern tarihte hiç görülmemiş şekilde azalıyor. İkincisi yine hiçbir enerji kaynağında görülmemiş bir şekilde yenilenebilir enerjinin yükselişine tanık oluyoruz. Elektrikleşme çok ciddi anlamda hayatımıza giriyor ve düşük karbonlu hidrojenin kullanımı artıyor. Bazı sektörlerde elektrikleşme pek de mümkün olmuyor."

"SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKLE İLGİLİ KREDİLERDE YÜZDE 60 DARALMA VAR"

ING Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi Semra Kuran: "Bankalar tarafına bakarsak, COP28'de çok taze taahhütler havalarda uçtu, bankaların iştahı da yerinde. Taahhütlerde de aslında oldukça artışın ivmelendiğini görüyoruz. Dünyanın en büyük 24 bankasına baktığımızda, toplam 2030'a kadar verdikleri taahhüt, toplanamayan 100 milyarın çok üzerinde, 15 trilyon euroluk bir taahhütleri var. Avrupa bu konuda biraz daha öncü konumda. Fakat gerçekleştirenlere baktığımız zaman sürdürülebilirlikle ilgili piyasada, artan faiz ortamının yatırımlar açısından çok pozitif olarak etkilemediğini görüyoruz. Bir düşüş var aslında, yüzde 30 gibi dönemsel. Bunun içinde özellikle sürdürülebilirlikle ilgili kredilerde yüzde 60 daralma var. Enerji sektörüne geldiğimiz zaman aslında resim pozitif, büyüme yeşil kredilerde devam ediyor."

YEO'da hedef yenilenebilir enerji alanında global oyuncu olmak

Yenilenebilir enerji ve enerji teknolojileri markası YEO, geleceğin enerji projeleri için çalışıyor. Bir taraftan yapay zeka (AI) ve nesnelerin interneti (IoT) ile yenilik getirirken yeşil enerji için hidrojen, güneş enerjisi santrallerine, enerji depolama sistemlerinden batarya bileşenlerine kadar farklı alanlarda yatırım yapıyor. Ayrıca YEO, yatırımcı kimliğiyle de Avrupa ve ABD'den başlayarak dünyanın farklı coğrafyalarında proje geliştiriyor.

Yenilenebilir enerji, küresel enerji üretiminde giderek daha önemli bir rol oynuyor. Türkiye ve bölgede ise YEO Teknoloji, bu trende öncülük ediyor. Yenilenebilir enerji ve enerji teknolojileri markası YEO, geleceğin enerji projeleri için çalışmaya devam ediyor. Bir taraftan yapay zeka (AI) ve nesnelerin interneti (IoT) ile yenilik getirirken yeşil enerji için hidrojen, deniz üstü güneş santrallerine, enerji depolama sistemlerinden batarya bileşenlerine kadar farklı alanlarda yatırım yapıyor. YEO, yeşil enerji alanındaki inovatif yaklaşımlarıyla dünya çapında tanınan bir marka olma yolunda ilerliyor.

Yenilenebilir enerji projeleriyle farklı kıtalarda adından söz ettiren YEO Teknoloji, Türkiye'nin en önemli finans ve enerji uzmanlarıyla Analist Toplantısı'nda bir araya gelerek gelecek vizyonunu paylaştı.

YEO Teknoloji, toplantıda hidrojen enerjisi ve deniz üstü güneş projeleri gibi yenilikçi enerji projelerine olan yatırım taahhüdünü vurgulayarak, sürdürülebilir ve temiz enerjiye erişimi genişletme konusundaki kararlılığını ortaya koydu. YEO Teknoloji'nin stratejisi, enerji depolama sistemleri ve akıllı şebeke çözümleriyle entegre bir yaklaşım benimseyerek, enerji sektöründeki dönüşümü hızlandırmak ve global enerji haritasında Türkiye'yi bir inovasyon merkezi olarak konumlandırmak üzerine kurulu.

İSTANBUL'DA GİGA FABRİKA KURUYOR

3 kıtada 30'dan fazla ülkede 400'den fazla proje gerçekleştiren YEO, 2023 itibarıyla yatırımlarını hızlandırdı. YEO, yüzde 100 iştiraki olan Reap Batarya ile İstanbul Tuzla'da giga fabrika yatırımına başladı. Uzun vadeli finansmanı sağlanan proje ile

kurulacak fabrikanın üretimi ilk yıl 1 GWh olurken üç yıl içinde 5 GWh'a çıkacak. Reap Batarya'nın ekonomik ve gelişmiş enerji depolama çözümleri, elektrik şebekeleri, yenilenebilir enerji santralleri, endüstriyel, ticari tesisler ve hanelerin enerji dönüşümünü garanti altına alacak.

YEŞİL HİDROJEN TEKNOLOJİLERİ

Hidrojeni geleceğin enerjisi olarak kabul eden YEO, bu vizyonla geçen yıl Almanya'da YEO Hidrojen isimli bir şirket kurdu. Hem Türkiye hem de Avrupa'da yeşil enerji kaynaklı hidrojen projeleri için çalışan YEO, emisyonların azaltılması ve dekarbonizasyon için yeşil hidrojeni destekleyecek.

YEO Teknoloji yeşil hidrojen ve enerji depolama alanında kritik öneme sahip bir ortaklık daha kurdu. Kasım ayında elektrolizör, hidrojen yakıt hücreleri ve enerji depolama sistemleri (bataryalar) için membran geliştiren ION Membran Teknolojileri A.Ş.'ye yatırım yaptı. YEO Teknoloji, bu iş birliğiyle yeşil hidrojen ve bataryalı enerji depolama sistemleri için geliştirilecek membran çözümlerine katkı sağlayacak. ION Membran, hidrojen üreten elektrolizörlerden, enerjiye dönüştüren yakıt hücrelerine kadar geniş bir yelpazede çalışacak.

BRANDIT İLE AKILLI ENERJİ TEKNOLOJİLERİNE YATIRIM

YEO, nesnelerin interneti (IoT), endüstriyel üretim yönetim sistemleri ve akıllı makine yönetimi yazılımlarında uzmanlaşan BrandIT'nin yüzde 51 hissesini de bu yıl satın aldı.

Bu yatırımla YEO, yapay zeka, büyük veri ve bulut temelli enerji verimliliği, akıllı şebeke & santral

'YENİLENEBİLİR ENERJİDE HEDEF 2030'DA 1 GW KAPASİTE'

YEO Teknoloji CEO'su Tolunay Yıldız, yenilenebilir enerjide 2030 yılına kadar 1 GW kapasite hedeflediklerini belirterek şöyle konuştu: "YEO olarak dünyanın farklı coğrafyalarındaki ofislerimiz ve iş yapma kabiliyetimizin yanında teknoloji geliştirici ve yatırımcı kimliğimizle de büyüyoruz. Yenilenebilir enerji alanında global oyuncu olma yolunda yeni adımlar atmaktan dolayı mutluyuz. Dekarbonizasyon, desantralizasyon ve dijitalizasyon odaklı çalışmalarımızla yenilenebilir enerji ve dijital dönüşüm alanlarında kapsamlı çözümler sunmayı sürdüreceğiz. Daha yaşanabilir bir dünya için 'Bizce mümkün' diyerek yolumuza devam ediyoruz. YEO Teknoloji, özellikle yenilenebilir enerji alanında EPC olarak

konumlanarak uçtan uca çözümlerle anahtar teslim kurulum hizmeti veriyor. Oluşturduğu aktif global iş geliştirme ağı yanı sıra, finansal alanda yaptığı iş birlikleriyle de yenilenebilir enerji alanındaki yatırımcılara; finans, proje, lisans, mühendislik, inşaat, satın alma, denetim gibi konularda kalıcı çözümler üretiyor."

KENDİ YATIRIMLARINI DA YAPIYOR

Yenilenebilir enerjide hedef büyüten YEO, yatırımcı kimliği ile dünyanın farklı coğrafyalarında projeler üretiyor. Ekim ayında Romanya'da 18,5 MWp kapasiteli güneş enerjisi santralini (GES) üretime alan YEO, geçtiğimiz günlerde İtalya'nın Bressana bölgesinde kurulu gücü 7,4 MWp olan GES projesi yatırımı için çalışmalara başladı. YEO son olarak ABD'nin Georgia Eyaletinde, ABD'li Georgian Power Company ile 62 MWp kapasiteli güneş enerji santrali yatırımı ve geliştirmesine yönelik şirket kurdu.

yönetimi ve akıllı şehirleri hedef alan özgün çözümler üretecek.

YEO'DAN YERLİ GİRİŞİMLERE DESTEK

YEO, İzmir merkezli bir girişim olan Ni-Cat Batarya Teknolojileri'ne de ortak oldu. Bataryalar için yapay zeka destekli yeni nesil katot üretimi ve Ar-Ge çalışmaları yapan Ni-Cat ile Türkiye'de ve dünyada öncü pozisyona ulaşılması hedefleniyor. Üretilen katot, enerji depolama ve elektrikli araçlar için yeni nesil bataryaların üretilmesinde kullanılıyor.

'Fransa ve Türkiye arasındaki güçlü bağın daha da kuvvetleneceğine inanıyorum'

"Fransız - Türk Temiz Enerji Zirvesi", Fransa ve Türkiye arasında enerji sektöründe iş birliklerini ve ortak yatırımları teşvik etmek amacıyla, Türk-Fransız Ticaret Derneği ve Rönesans Enerji iş birliğinde gerçekleşti. Zirve'de Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol da bir konuşma yaptı.

Eylül Şahin/İstanbul

Fransız-Türk Temiz Enerji Zirvesi'nde daha iyi bir gelecek mesajı veren Fransa'nın Türkiye Büyükelçisi Isabella Dumont, Fransız ve Türk şirketler arasındaki iş ortaklığının sadece rüzgar, güneş ve su ile sınırlı olmadığını belirtti. Fransız şirketlerinin, Türkiye'nin potansiyelinin farkında olduğunu ve Türkiye'ye önemli yatırımlar yaptığını ifade eden Dumont, "Temmuz ayında gerçekleşen Total Energies ile Rönesans Holding arasındaki ortaklığın altını çizmek istiyorum. Bu ittifakın Türkiye'ye yenilenebilir enerji alanında önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum. Türkiye ve Fransa arasındaki iklim mutabakatı da çok önemli bir konu. Bu mutabakat, yenilenebilir enerji girişimlerinin yanı sıra enerji verimliliğinin artırılması ve enerjinin karbonizasyonunu da kapsıyor. Fransa'nın buradaki katkısı sadece finansal değil, teknik yardım ve iş birliklerini de kapsıyor. Daha yeşil bir dünya için katkı sunmak en büyük amacımız. Bu zirvenin, Fransa ve Türkiye arasındaki güçlü bağı daha da kuvvetlendireceğine ve önemli iş birliklerinin tohumlarının burada atılacağından inanıyorum" diye konuştu.

ENERJİ SEKTÖRÜNDE ÇOK HIZLI BİR DÖNÜŞÜM VAR

Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol ise enerji sektöründe çok hızlı bir dönüşüm yaşandığını, şirketlerin, yatırımcıların hatta devletlerin bu değişime ayak uyduramamaları durumunda önemli fırsatlar kaçırabileceklerini ve büyük riskler alacaklarını vurguladı. Tüm dünyada yenilenebilir enerji santrallerinin hızla kurulduğuna dikkat çeken Fatih Birol, sözlerini şöyle sürdürdü: "Temiz enerjinin ve temiz enerji kaynaklarının, önümüzdeki yıllarda sektörü belirleyeceğine kuşku yok. Bunun nedeni aslında tek başına iklim değişikliği değil; hem maliyet hem de enerji güvenliği açısından yenilenebilir enerji en iyi metot olarak karşımıza çıkıyor. 2015'te temiz enerji yatırımları tüm dünyada yaklaşık 1 trilyon dolarken, şu anda bu rakam 2 trilyon dolara ulaşmış durumda... Fosil yakıt yatırımları ise 2015 yılında olduğu gibi bugün de 1 trilyon dolar. Ulaşım sektöründe de önemli bir dönüşüm yaşanıyor ve ciddi bir modifikasyon söz konusu. Üç yıl önce satılan 25 otomobilden sadece biri elektrikliken, bu yıl rakamlara baktığımızda satılan 5 otomobilden birinin elektrikli olduğunu görüyoruz. Yapılan hesaplamalar, çok kısa bir dönem sonra satılan iki araçtan birinin elektrikli olacağını gösteriyor."

Türkiye ve Fransa'nın temiz enerji konusunu birlikte ele almasından

Fransa Türkiye Büyükelçisi Isabella Dumont

duyduğu memnuniyeti de dile getiren Fatih Birol, "Yenilenebilir enerji potansiyeli açısından oldukça zengin olan Türkiye'de jeotermal ve biyoenjeri alanında potansiyelin çok yüksek olduğunu düşünüyorum. Bu konuda doğru adımlar da atılıyor. Off-shore yani deniz üstü rüzgar enerji santralleri konusu da çok önemli. Fransa bu konuyu ciddiye alıyor ve Türkiye'de de büyük bir potansiyel var. Türkiye ve Fransa'nın enerji verimliliği alanında da birbirinden yararlanacağına inanıyorum. Bunun yanı sıra temiz enerji ekipmanları, yani güneş panelleri, rüzgar türbinleri gibi ekipmanların üretilmesinde iki ülkenin başarılı işlere imza atacağını düşünüyorum" diye konuştu.

Zirveye çevrim içi katılan Birol, temiz enerji dönüşümünün hızla ilerlediğini belirterek, "Bu yıl dünyada inşa edilen yeni santrallerin yüzde 85'ini temiz enerji santralleri oluşturdu. Bunun yaklaşık yüzde 80'i yenilenebilir, yüzde 5'i ise nükleer enerji santralleri oldu. Kömür, petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıt kaynaklı santraller bunun yalnızca yüzde 15'ini oluşturdu" diye konuştu.

Birol, dünyanın neresinde olursa olsun temiz enerji kaynaklarının yakın gelecekte elektrik sektörüne hakim olacağını ifade ederek, "Bunun nedeni iklim değişikliği değil. Çoğu durumda maliyet açısından rekabetçi olması ve enerji güvenliği kaynaklı nedenler" dedi.

Bir diğer trendin ise ulaşım sektöründeki dönüşüm olduğuna işaret eden Birol, "Üç yıl önce dünya genelinde satılan 25 araçtan 1'i elektrikli iken bu yıl 5 araçtan 1'i elektrikli" dedi.

Birol, son yıllarda birçok ülkede nükleer enerji yatırımlarının arttığına dikkati çekerek, "Benim görüşüme göre, nükleer enerji elektrik üretiminin temel bileşenlerinden. Dünyanın her yerinde nükleer enerjinin güçlü bir geri dönüş yaptığını görüyoruz" ifadesini kullandı.

Birol, temiz enerji yatırımlarına ilişkin de şunları kaydetti: "2015'te

Türk-Fransız Ticaret Derneği Başkanı Frank Meryde

dünyadaki toplam temiz enerji yatırımları yaklaşık 1 trilyon dolardı. Günümüzde ise temiz enerji yatırımları 2 trilyon dolara yaklaşmış durumda. Temiz enerji dönüşümü güçlü, fakat iklim hedefleriyle uyumlu değil. Ancak enerji görünümü çok hızlı bir şekilde değişiyor. Fransa, Türkiye ve diğer ülkelerin bu temiz enerjinin konulumlarında kendilerini konumlandırmaları gerekiyor."

Türkiye ile Fransa'nın enerji sektöründe iş birliği yapabileceği alanlara değinen Birol, nükleer enerjinin bunlardan biri olduğunu söyledi.

Birol, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları açısından büyük bir potansiyele sahip olduğunu belirterek, "Deniz üstü rüzgar enerjisi de Türkiye ve Fransa'nın beraber çalışabileceği alanlardan biri." dedi.

Enerji verimliliğinde iş birliği konusunda da Birol, "Enerji verimliliği yine Türkiye ve Fransa'nın hem politika hem de teknoloji açısından birbirinden faydalanabileceği bir alan. Dördüncü ve sonuncu alan ise temiz enerji ekipmanlarının imalatı. Enerjinin Türkiye-Fransa ilişkilerinde gündemi harekete geçirebilecek bir konu olduğuna inanıyorum" değerlendirmesinde bulundu.

İŞ BİRLİĞİ FIRSATLARINI ARTTIRMAK İÇİN ÇALIŞIYORUZ

Türk-Fransız Ticaret Derneği Başkanı Frank Meryde, bu yıl ilki düzenlenen Zirvenin Türkiye-Fransa-AB üçgeninde yenilenebilir enerji sektöründe iş birliklerinin teşvik edilmesi noktasında büyük önem taşıdığını belirtti. Yeşil dönüşüm ve yeşil enerji kaynaklarının kullanımı noktasında global hedeflerin tüm iş dünyasının ajandasında öncelikli yer aldığını ifade eden Meryde, bu hedeflere ulaşmak için uluslararası iş birliklerinin güçlü bir rol oynadığını kaydetti. Türkiye'nin Ulusal Enerji Planı kapsamında, 2053 yılına kadar toplam birincil enerji tüketiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının yüzde 50'ye

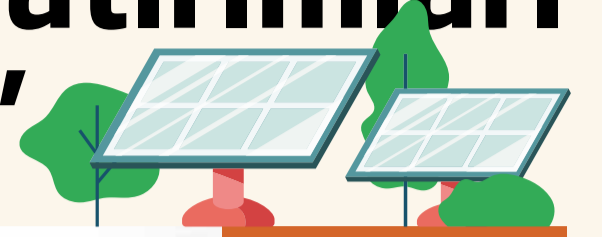
Rönesans Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Emre Hatem

BEŞ YILDA 2 BİN MW'LIK YEŞİL ENERJİ YATIRIMI YAPMAYI HEDEFLİYORUZ

Rönesans Enerji Yönetim Kurulu Üyesi Emre Hatem, zirve kapsamında düzenlenen Yeşil Finansman panelinde yaptığı konuşmada, Fransa ve Türkiye arasındaki iş birliği sayesinde yeşil enerjiye yapılan yatırımların hem sektör hem iki ülke hem de dünyamız için çok değerli olduğunu söyledi. Temmuz ayında Rönesans Holding ile Total Energies'in Rönesans Enerji'de gerçekleştirdiği ortaklığı hatırlatan Emre Hatem, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu ortaklık ile Rönesans Enerji, Rönesans Holding ve TotalEnergies'in (yüzde 50-50) ortaklığı çatısı altında faaliyetlerini sürdürmeye başladı. Ortaklığın hemen sonrasında da Türkiye'nin en büyük 3 yeşil enerji şirketinden biri olma hedefimiz doğrultusunda ilk yatırımımız olan 189 MW'lık rüzgar enerjisi yatırımı için Heitkamp Industrial Solutions GmbH ve Nordex Grup ile anlaşmaya vardık. Rönesans Enerji olarak Türkiye Ulusal Enerji Planı'ndaki 2028 yılına kadar gerçekleştirilmesi öngörülen yeşil enerji yatırımlarının yaklaşık yüzde 7'sini hayata geçirmeyi hedefliyoruz. Hedefimiz beş yılda 2 bin MW'a denk gelen 2 milyar Euro'luk yeşil enerji yatırımı yapmak. Bu yatırımlar sayesinde yılda yaklaşık 1 milyar metreküp doğal gaz ithalatının önüne geçmiş olacağımız gibi 3,5 milyon ton sera gazı emisyonundan kurtulacağız."

çıkarılmasının hedeflendiğini hatırlatan Frank Meryde, Fransa'nın ise Paris İklim Anlaşması kapsamında, sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar en az yüzde 55 oranında azaltmayı, 2050 yılına kadar da sıfırlamayı hedeflediğini sözlerine ekledi. Bu süreçte, Fransa'nın Ankara Büyükelçiliği ve ilgili paydaş kurumların katkılarıyla Fransız Ticaret Odası olarak, Türk ve Fransız teknoloji ve uzmanlıklarını, ortak finansman modelleri ile bir araya getirerek iş birliği fırsatlarını arttırmayı hedeflediklerini vurgulayan Meryde, "Türkiye ve Fransa'nın yenilikçi girişimleri ile ortaya çıkacak yeni ekonomik düzende yeşil dönüşümün küresel şampiyonları olarak ortaya çıkabileceklerine inanıyorum" dedi.

'Yenilenebilir enerji yatırımları çok daha hızlı artmalı'

Enerji Yatırımcıları Derneği (GÜYAD) Başkanı Cem Özkök, girişimcilik ve yeni yatırımlar konusunda her zaman çok iştahlı olan Türk şirketlerinin yenilenebilir enerjide yapmak istediği yatırımların önünün açılması ve Türkiye'nin bu alanda çok daha hızlı yol alması gerektiğini söyledi.

Enerji Yatırımcıları Derneği (GÜYAD) Başkanı Cem Özkök

SEKTÖRÜN TALEPLERİ FİNANS ZİRVESİ'NDE ELE ALINACAK

Özkök, GÜYAD'ın Türkiye yenilenebilir enerji sektörünün yüzde 95'ini temsil ettiğini ve finansman kuruluşlarının da bu temsilde yer almaya başladığını hatırlatarak sektörü çok daha hızlandırabilmek adına Şubat sonunda finans zirvesi düzenleyeceklerini ve kamu nezdindeki girişimlerini yoğunlaştırdıklarını söyledi.

Bu görüşmelerde sıklıkla dile getirdikleri ana konunun finansman, iletim hatları ve daha fazla yatırım için kapasite açılması gereksinimi olduğuna değinen Özkök, fiyat öngörülebilirliği ve tüm paydaşları kapsayan tam rekabetçi ortamla şeffaflığın sağlanmasının piyasaya olan güveni artıracığına vurgu yaparak maliyet odaklı bir piyasanın tüm paydaşlar için güçlü piyasanın temelini oluşturacağını belirtti.

Özkök, bu konudaki sözlerini; "Yatırımcı tarafından tüm mesuliyetin üstlenilmesi ile ruhsat harcı, yapı kullanma izin harcı ve gayri sıhhi müessese harcı gibi harçların maktu olarak uygulanması ve bunun bir standarda bağlanması esas olmalıdır" şeklinde tamamladı.

Sibel Acar / Ankara

Ankara'da bulunan enerji editörleri ile bir araya gelen GÜYAD Başkanı Cem Özkök, girişimcilik ve yeni yatırımlar konusunda her zaman çok iştahlı olan Türk şirketlerinin yenilenebilir enerjide yapmak istediği yatırımların önünün açılması ve Türkiye'nin bu alanda çok daha hızlı yol alması gerektiğini söyledi.

"Bunun için öncelikle değişen ekonomik koşullara uygun olarak uygun finansman imkanlarına erişimin sağlanması gerekli. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın her zaman olduğu gibi bu ve benzeri konulara hassasiyet göstermeye devam edeceğine inanıyoruz" diyen Özkök, Türkiye'nin 2035 ve 2053 ulusal enerji planlamasının da bunu zorunlu kıldığını kaydetti.

ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNDE GELENEKSEL SİSTEMDEN YENİ BİR SİSTEME GEÇİŞ ÇAĞRISI

Türkiye'nin enerji dönüşümünde sistemin değişmesi gerektiğini vurgulayan Özkök; "Türkiye'nin enerji dönüşümü ile projeksiyonların fiiliyata dönüştürülmesi için geleneksel merkezci ve tek yönlü bir elektrik sisteminden, tüketicilerin odak noktası olduğu daha dağıtık ve etkileşimli bir sisteme geçiş yapması gerekiyor. Ancak mevcut durumda, dağıtık enerji Türkiye'de çok yaygın olarak kullanılmıyor. TEİAŞ'ın iletim ile ilgili yatırımları hızlandırmak için Dünya Bankası ile görüşmelerinin olduğunu basından

takip ediyoruz. Dağıtık enerjinin yaygınlaştırılması dahil sisteme yüksek kapasitelerde yenilenebilir enerji kaynaklarının entegre edilebilmesi için çeşitli Uygulamalarda esnekliğe gidilmesine ve yenilikçi yaklaşımlar getirilmesine ihtiyaç var. Örneğin PPA bazlı yatırımların gelişmesi için gerekli mevzuatsal alt yapının oluşturulması şart. Ayrıca finansman konusunda da GÜYAD olarak önümüzdeki günlerde düzenleyeceğimiz finans zirvesi ile sektörü bir araya getirecek ve konuyu makro olarak her seviyede tartışacak bir platforma ev sahipliği yapacağız" dedi.

Özellikle ihracata yönelik çalışan sanayicilerin, 1 Ekim'de ilk aşaması devreye alınan Yeşil Mutabakat'a uyum sağlamak için ev ödevlerini uzun zaman önce yapmaya başladıklarının altını çizen Özkök; "Piyasamızda şu anda kullanılmakta olan enerji verimliliği bazlı anlaşmalarla daha hızlı bir ilerleme sağlama şansına sahip değiliz. Bunun için de büyük bireysel tüketicilerde lisanssız üretimde ikili alım satım anlaşmalarının hayat bulacağı hukuki alt yapının sağlanması gerekiyor.

Bu şekilde uzun vadeli sözleşmeler hayat bulacak aynı zamanda finansman sağlanması daha kolaylaşacaktır. Diğer taraftan bu tip sözleşmeler fiyat garantisi sağlayarak sanayi için enerji maliyetlerinde öngörülebilirlik de getirecektir" şeklinde konuştu.

"YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI ENFLASYONLA MÜCADELE YASASI KAPSAMINDA DESTEKLENMELİ"

Yenilenebilir enerji yatırımlarının 'sermaye yoğun' yatırımlar olduğuna da değinen Özkök; "Bu yatırımlar doğrudan ülke ekonomisine kazanç sağlayan ve enflasyonla mücadelede doğrudan katkı yapan yatırımlardır. Bu nedenle ABD'de yapıldığı gibi bir enflasyonla mücadele yasası çıkarılıp, bu yasa çerçevesine giren yatırımların desteklenmesi yerinde olacaktır. Destek deyince aklımıza sadece YEKDEM gelmekte. Halbuki bunun yanı sıra vergi indirimi, arazi sağlanması, krediye ulaşım kolaylıkları, diğer harç

ve masraflarda kolaylıklar da bunun içinde olabilir" dedi.

Belediyelerle olan işlemlerde yeknesaklık ve kolaylık sağlanmasının önemine de değinen Özkök, GÜYAD olarak belediyelerle ilgili izinlerin daha verimli bir işleyiş sağlamak için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile görüşmelerinin devam ettiğini kaydetti.

Özkök, sanayi yatırımlarında belediyelerle ilgili izinlerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verildiğini, aynı mekanizmanın yenilenebilir enerji projeleri için de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından uygulanmasının daha verimli bir çözüm olacağını söyledi.

Yenilenebilir enerji yatırımlarının özellikli yapılar olduğuna ve yalnızca belli bir deneyim ve bilgi birikimi ile güçlü ekibi olan yatırımcılar tarafından yapılabileceğine dikkat çeken Özkök, bu tip yatırımların imarla ilgili mevzuatının 'Elektronik haberleşme altyapılarında' olduğu gibi ayrı olması gerektiğini vurguladı.

Koçtaş ikinci sürdürülebilirlik raporunu yayımladı

Koçtaş ekonomik, çevresel ve sosyal performansını kapsayan 2022 Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımladı. Koçtaş Genel Müdürü Oğuzkan Şatıroğlu: "Koçtaş olarak sürdürülebilirliği Çalışanlar, Müşteriler, Çevre ve Toplum olmak üzere üç ana başlık altında ele alıyor, bu konulardaki tüm hedeflerimize ulaşmamızda dijitalleşmenin önemini ve gücünün farkında olarak hareket ediyoruz" dedi.

Koçtaş ekonomik, çevresel ve sosyal performansı ile sürdürülebilirlik önceliklerini kapsayan 2022 Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımladı. Koçtaş'ın ikincisini yayımladığı, 2022 yılı faaliyetlerini kapsayan raporda; küresel ve sektörel trendler, strateji ve yönetim, çalışanlar, müşteriler, çevre ve toplum başlıkları altında çalışmaları ve gelecek dönem hedefleriyle ilgili detaylar yer alıyor. Rapor, GRI Standartları ile uyumlu olarak paydaş katılımı, sürdürülebilirlik kapsamı ve bütünlük prensipleriyle hazırlandı.

Dünya standartlarında ev geliştirme perakendecisi yapan Koçtaş, öngörülü yaklaşımla aldığı önlemler, teknoloji yatırımları ve gelecek hedefleri doğrultusunda attığı adımlarla sektöründeki lider konumunu pekiştirerek sürdürüyor.

Sıfır Bazlı Bütçeleme projesi kapsamında enerji tüketiminde otomasyon sistemleri kullandığı belirtilen Koçtaş mağazalarında, dışarıdaki gün ışığına göre mağaza içi aydınlatma sistemi devreye giriyor. Aydınlatmada ışık ölçerler kullanıyor ve bu sayede enerji tüketimini kontrol altında tutulabiliyor.

ÇEVRE YÖNETİMİ VE EĞİTİMLERİ

Koçtaş'ın 2022 yılında 25 mağazası ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgesi kapsamına dâhil oldu. Her konuda çalışanlarını geliştirmeye ve onlara katkı sunmaya öncelik verdiğinin altını çizen Koçtaş; enerji tüketimi, atık yönetimi gibi konularda düzenlediğimiz eğitimlerle sürdürülebilirlik konusunda da farkındalık yarattığının bilgisini verdi.

EMİSYON YÖNETİMİ

Şirket raporda, karbon dönüşüm programı kapsamında çalışmalarını sürdürürken, doğal gaz ve jeneratör yakıtı motorin kullanımı, şirket araçları, forklift ve kaldırma ekipmanı kullanımı, klima soğutma gazları, aerosoller ve yangın söndürme sistemleri kullanımı ile elektrik kullanımı kaynaklı oluşan emisyonların azaltımı yönünde faaliyetlerine devam ettiğini paylaştı. 2022 yılında Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarını hesapladı ve ISO 14064 Yönetim

Sistemi kapsamında üçüncü taraf dış denetimler ile sera gazı emisyonları doğrulama sürecini başlattı.

"SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KONULARIMIZI YÖNETİRKEN DİJİTALLEŞMEYE ODAKLANIYORUZ"

Koçtaş'ın 2022 Sürdürülebilirlik Raporu hakkında değerlendirmede bulunan Koçtaş Genel Müdürü Oğuzkan Şatıroğlu sürdürülebilirliği Çalışanlar, Müşteriler, Çevre ve Toplum olmak üzere üç ana başlık altında ele aldıklarını belirterek sözlerine şöyle devam etti: "Bu konulardaki tüm hedeflerimize ulaşmamızda dijitalleşmenin önemini ve gücünün farkında olarak hareket ediyoruz. Bu nedenle öncelikli sürdürülebilirlik konularımızı yönetirken çözüm alanlarının başında gelen dijitalleşmeye odaklanıyoruz. Rekabetin zaten yoğun olduğu bir sektör olan perakendede pandeminin getirdiği değişikliklerle beraber tüketicilerin seçeneklerinin arttığını; bunun neticesinde sektörde faaliyet gösteren işletmelerin en kaliteli ürünü en kısa sürede ve en uygun fiyattan sunmak için büyük bir yarış içinde olduklarını gözlemliyoruz. Bu rekabeti tetikleyen konuları ise hijyen, güvenlik, çoklu kanal, e-ticaret, pazaryerleri ve hızlı teslimat çözümleri şeklinde sıralayabiliriz. Tüketiciler fiziksel ortamda deneyimledikleri ürünü dijitalden fiyat kıyaslamaları yaparak, araştırarak satın alma eğiliminde. Kıyas yapabilmeyen kolaylığı ile fiyat, hızlı teslimat ve alınan hizmet en önemli konular haline geldi. Çoklu kanal olan markaların tüm kanallarda aynı pürüzsüz deneyimi sağlayabilmesi ise bu noktada en önemli unsurlardan biri olarak karşımıza çıkıyor."

2022 yılında dört bine yakın Koçtaş çalışanına çevre ve sürdürülebilirlik eğitimleri sağladıklarını belirten Oğuzkan Şatıroğlu: "Çalışanlarımızın katılımı ve desteği ile, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sıfır Atık projesi kapsamında "zincir market" statüsünde değerlendirilen mağazalarımız için sıfır atık uygulamalarını takip ediyor ve Sıfır Atık Belgelendirme

Koçtaş Genel Müdürü
Oğuzkan Şatıroğlu

çalışmalarını yürütüyoruz. E-ticaret faaliyetlerinde kullandığımız karton ambalajları geri dönüştürerek ambalaj malzemesi elde ediyoruz. Yine 2022 yılında sera gazı emisyonlarımızı hesaplayarak üçüncü taraf dış denetimler ile sera gazı emisyonları doğrulama sürecimizi başlattık. Koçtaş olarak müşterilerimize sunduğumuz ürünlerin tüm değer zincirindeki etkilerini dikkate alıyor, tedarikçi seçiminden itibaren tüm iş süreçlerimizi sürdürülebilirlik stratejimiz çerçevesinde yönetiyoruz. Ürün güvenliği, kişisel verilerin korunması, afetlere hazırlık ve mücadele konularında yaptığımız çalışmalarla topluma karşı olan sorumluluklarımızı yerine getiriyoruz. Önümüzdeki dönemde de ev geliştirme sektöründe en çok mağazası bulunan şirket olmayı ve hem dijitalleşme faaliyetlerimiz hem insan kaynağına verdiğimiz önem hem de çevre konusunda attığımız adımlarla sektörün gelişimine

öncülük eden lider kurumsal vatandaş olma konumumuzu güçlendirerek ülkemiz, ekonomimiz ve toplumumuz için değer yaratmayı sürdüreceğiz" dedi.

2021 yılında Sürdürülebilirlik Komitesi'ni kuran Koçtaş, sürdürülebilirlikle ilgili etkilerini yönetmek üzere küresel ve yerel gelişmeler paralelinde sektörel sürdürülebilirlik önceliklerini ÇSY (Çevresel Sosyal Yönetişim) konularında belirledi. Koçtaş, Karbon Dönüşüm Programı ile emisyon kaynaklı faaliyetlerini sınırlandırmayı, çevreye ve iklime dair somut katkılar sunmayı amaçlıyor. İklim değişikliğinden kaynaklı fiziksel risklerle ilgili olası afetlere hazırlık ve dayanıklılık için de çalışmalar yürütüyor. Koçtaş 2022 yılında da sürdürülebilir şekilde mevcut kaynakların verimliliğini artırma, değişen müşteri ihtiyaçları, rekabet koşulları ve dijital dönüşüm esaslarına göre iş yapış şekillerini gözden geçirme ve geliştirme prensibini "Yalın SixSigma" yaklaşımı ile aktif şekilde uygulamaya devam etti. E-ticaret faaliyetlerinde kullandığı karton ambalajları geri dönüşüm makinesinde işleyerek yeni bir ambalaj malzemesine dönüştüren Koçtaş, böylelikle ürünlerin hasar görmesini önüyor ve iktisadî ambalaj ihtiyacını ortadan kaldırıyor. Şirket, bu yöntem ile 2022 yılında plastik kullanımını da yüzde 22 oranında azalttı. Ayrıca, ilgili dönemde 25 mağazası ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgesi kapsamına dâhil olan Koçtaş, çalışanlarına yönelik enerji tüketimi, atık yönetimi gibi konularda düzenlediği eğitimlerle sürdürülebilirlik konusunda da farkındalığı artırmayı hedefliyor.

Sera Gazı Emisyonları (tCO₂e) 2022

Kapsam 1	3.506,63
Kapsam 2	14.567,05
Kapsam 3	9.889,60

Kapsam 3 verisi içeriği:

- C4 - Nakliye ve dağıtım (satın alma)
- C6 - İş seyahati
- C7 - Çalışanların iş yerine ulaşımı
- C9 - Nakliye ve dağıtım (satış sonrası)

Solutions to Charge

**ŞARJ İSTASYONLARI
KURULUMUNDA
UÇTAN UCA
ENTEĞRE ÇÖZÜMLER**

